

ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ

Εξ αποστάσεως μεταπτυχιακό πρόγραμμα στην Ειδική Εκπαίδευση

Διάγραμμα μαθήματος (CIP)

Τίτλος μαθήματος:		Μαθητές με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες			
Κωδικός:		DLSPEN502			
Κατηγορία:		Υποχρεωτικό			
Επίπεδο:		Master (MEd), επίπεδο 7			
Έτος σπουδών:		1 ^ο έτος			
Εξάμηνο:		1 ^ο εξάμηνο			
ECTS	10	Διαλέξεις / εβδομάδα	minimum 5 τηλεδιασκέψεις, minimum 10 διδακτικές ώρες/ 13 διδακτικές εβδομάδες	Εργαστήρια / εβδομάδα	-
Όνομα Συντονιστή μαθήματος		Δρ. Μαρία Γεωργιάδη			
Σκοπός και στόχοι μαθήματος:		Σκοπός του μαθήματος είναι η γνωριμία των φοιτητών με τις διαφορετικές μορφές ειδικών αναγκών, τους αιτιολογικούς παράγοντες, τα διαγνωστικά κριτήρια και τα χαρακτηριστικά της κάθε διαταραχής που συμπεριλαμβάνεται στο μάθημα. Στόχος είναι η μελέτη των χαρακτηριστικών των παιδιών που εμπίπτουν στον όρο παιδιά με ειδικές ανάγκες και οι δυσκολίες της εκπαίδευσής τους σαν προετοιμασία των φοιτητών για να συνεχίσουν σε άλλα μαθήματα που αφορούν στις σύγχρονες εκπαιδευτικές προσεγγίσεις που επικρατούν στην ειδική και ενταξιακή παιδαγωγική.			
Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα:		Με την επιτυχή συμπλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές / - τριες αναμένεται να γνωρίζουν τον ορισμό, τα αίτια, τα διαγνωστικά κριτήρια και τα χαρακτηριστικά παιδιών με Ειδικές Ανάγκες. Συγκεκριμένα παιδιά με: 1. Αισθητηριακά Προβλήματα: Προβλήματα Όρασης και Ακοής καθώς και να γνωρίζουν παθήσεις του οπτικού και ακουστικού συστήματος που προκαλούν αισθητηριακά προβλήματα και τα χαρακτηριστικά των παιδιών με αισθητηριακά προβλήματα. 2. Προβλήματα κινητικού συντονισμού, καθώς και τις συνέπειες εγκεφαλικής παράλυσης και τα διάφορα είδη κινητικής αναπηρίας. 3. Νοητική υστέρηση, καθώς και τα επίπεδα νοητικής υστέρησης τη μέτρηση νοητικής ηλικίας κλπ. 4. Σύνδρομο Ντάουν καθώς και το Σύνδρομο Williams. 5. Διάχυτες αναπτυξιακές διαταραχές (φάσμα αυτισμού) καθώς και			

	<p>Σύνδρομο Άσπεργκερ.</p> <p>6. Διαταραχή Ελλειμματικής Προσοχής: ΔΕΠ – ΔΕΠΥ</p> <p>7. Χαρισματικά / Παιδιά με ταλέντο</p> <p>8. Προβλήματα επικοινωνίας: Λόγος και ομιλία</p> <p>9. Συναισθηματικές Δυσκολίες και Δυσκολίες Συμπεριφοράς</p>		
Μέθοδοι διδασκαλίας:	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Διαδικτυακές, σύγχρονες διαλέξεις από την διδάσκουσα, οι οποίες περιλαμβάνουν παρουσιάσεις, ομαδικές συζητήσεις και εργασίες στην τάξη με τη χρήση εργαλείων, όπως το zoom break-out rooms. ❖ Χρήση διαδραστικών παρουσιάσεων. ❖ Διαδικτυακά fora/ διαδραστικές συζητήσεις, βασισμένες σε ερωτήσεις που θέτει η διδάσκουσα σε σχέση με έκαστη διδακτική ενότητα. ❖ Διαδικτυακά κουίζ, ως μορφή αυτοαξιολόγησης σχετικά με την κατανόηση του υλικού του μαθήματος. ❖ Διαδραστικές δραστηριότητες, όπως ομαδικές συνομιλίες για άτυπες συζητήσεις (group chats) σχετικά με πτυχές του μαθήματος, με στόχο την αύξηση της κοινωνικής αλληλεπίδρασης μεταξύ των φοιτητών. ❖ Χρήση της διαδικτυακής πλατφόρμας του μαθήματος (LMS), ως το κύριο εργαλείο διδασκαλίας που προσφέρει πρόσβαση σε όλο το εκπαιδευτικό υλικό και τις δραστηριότητες του μαθήματος.		
Προ-απαιτούμενα:	-	Συν-απαιτούμενα:	-
Περιεχόμενο μαθήματος:	<p>Το περιεχόμενο του μαθήματος αφορά στη μελέτη των χαρακτηριστικών των παιδιών με τις πιο συχνές ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, όπως παιδιά με νοητική καθυστέρηση, με διάχυτες διαταραχές στην ανάπτυξη (φάσμα αυτισμού), με προβλήματα όρασης-τυφλά, με προβλήματα ακοής-κωφά, με κινητικές δυσκολίες και με προβλήματα λόγου και ομιλίας. Οι φοιτητές εξοικειώνονται με τον ορισμό και τα βασικά χαρακτηριστικά των παιδιών με ειδικές ανάγκες, καθώς και με τα αίτια, τη συχνότητα, και τα διαγνωστικά κριτήρια κάθε διαταραχής/αναπηρίας/δυσκολίας. Στο μάθημα αυτό θα γίνει επεξεργασία και ανάλυση των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών των ατόμων με αισθητηριακά προβλήματα, προβλήματα κίνησης, προβλήματα λόγου και ομιλίας, γνωστικά προβλήματα, προβλήματα συμπεριφοράς, ψυχικές διαταραχές και προβλήματα συμπεριφοράς.</p> <p>Για κάθε διαταραχή/δυσκολία/αναπηρία θα δοθεί μια ιστορική αναδρομή της στάσης της κοινωνίας απέναντι στα άτομα με ειδικές ανάγκες και μια συγκριτική παρουσίαση όρων και ορισμών στη διεθνή βιβλιογραφία που σχετίζονται με κάθε διαταραχή/αναπηρία/δυσκολία. Αναλόγως έπεται αναφορά στα αίτια και διαγνωστικά κριτήρια κάθε διαταραχής με σχετική παρουσίαση που αφορά στο πιο σύγχρονο DSM.</p> <p>Το συγκεκριμένο μάθημα επικεντρώνεται στην γνωριμία των φοιτητών με τις διαφορετικές μορφές ειδικών αναγκών ούτως ώστε να μπορέσουν στη συνέχεια να αναληφθούν καλύτερα το κομμάτι της ενταξιακής παιδαγωγικής αλλά και των διαφορικών προσεγγίσεων που αφορούν στην ειδική εκπαίδευση. Το μάθημα αποτελείται από θεματικές ενότητες που καταπιάνονται με αίτια, διάγνωση και κλινική εικόνα παιδιών με: αισθητηριακά προβλήματα (όραση και ακοή), προβλήματα κινητικού συντονισμού και κινητικές αναπηρίες, νοητική υστέρηση και σύνδρομα που</p>		

	<p>επηρεάζουν την γνωστική ανάπτυξη του ατόμου, διάχυτες αναπτυξιακές διαταραχές, διαταραχή ελλειμματικής προσοχής με/χωρίς υπερκινητικότητα, ειδικές μαθησιακές δυσκολίες, ψυχικές διαταραχές, διαταραχές λόγου και ομιλίας, πολλαπλές αναπηρίες κλπ. Το μάθημα είναι εισαγωγικό και αποσκοπεί στη μετάδοση των καταλλήλων γνώσεων αναφορικά με τα παιδιά με ειδικές ανάγκες. Η έμφαση θα δοθεί στην κατανόηση της κάθε διαταραχής/αναπηρίας/δυσκολίας στο πλαίσιο του ιατρικού, ψυχολογικού και παιδαγωγικού μοντέλου που επηρέασε και διαμόρφωσε την εκπαίδευση αυτών των ατόμων προκειμένου να ακολουθήσει επεξεργασία των σύγχρονων τάσεων και εκπαιδευτικών αρχών που διέπουν την εκπαίδευση τους σε επόμενα μαθήματα.</p>
Βιβλιογραφία:	<p><u>Υποχρεωτική:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Βασικό εγχειρίδιο μαθήματος • Σημειώσεις μαθήματος: Παρουσιάσεις διδάσκουσας • Ο Περί Αγωγής και Εκπαίδευσης Παιδιών με Ειδικές Ανάγκες Νόμος. (1999, 28 Ιουλίου). <i>Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, Παρ. Ι(Ι) Αρ. 3340, Ν. 113(1)/ 1999, 338-350.</i> • Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων (2008). Εκπαιδευτικός νόμος για την Ειδική Αγωγή και την Εκπαίδευση Ατόμων με Αναπηρία ή με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες (Υπ' Αριθμ. 3699, ΦΕΚ Α' §§ 199-1-37). Αθήνα: Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. • Kirk, S., Gallaher, J. & Coleman, M. R. (2021). Εκπαιδεύοντας παιδιά με ιδιαιτερότητες. <i>Υπορία Εκδόσεις ΕΠΕ.</i> • Heward, L. W. (2011). Παιδιά με Ειδικές Ανάγκες: Μια εισαγωγή στην ειδική εκπαίδευση. Εκδόσεις Τόπος. • Στασινός, Δ. (2016). Η Ειδική Εκπαίδευση 2020 Plus. Εκδόσεις: Παπαζήση. • Συριοπούλου, Δ. (2017). Εκπαίδευση και ειδική αγωγή ατόμων με διαταραχή φάσματος αυτισμού. Εκδόσεις: Εκδόσεις Πανεπιστημίου Μακεδονίας. • Kourkoutas, E. & Chartier, J. P. (Eds.) (2008). Children and adolescents with psychosocial and learning disorders. Intervention strategies. Athens: Topos. • Ζώνιου-Σιδέρη, Α. (2011). Οι ανάπηροι και η εκπαίδευσή τους, Εκδόσεις: Πεδίο. • Παντελιάδου, Σ. (2011). Μαθησιακές Δυσκολίες και Εκπαιδευτική Πράξη. Αθήνα: Πεδίο. • Ν. Πολεμικός, Μ. Καϊλα, Ε. Θεοδωροπούλου & Β. Στρογγυλός (επιμ.) (2010). Εκπαίδευση παιδιών με ειδικές ανάγκες. Μια πολύπρισματική προσέγγιση. Αθήνα: Πεδίο • Πολυχρονοπούλου-Ζαχαρογεώργα, Σ. (2012). Παιδιά και έφηβοι με ειδικές ανάγκες και δυνατότητες. Ιδιωτική Έκδοση. Διαθέσιμο στο http://paroutsas.jmc.gr/spec_ag.htm

	<ul style="list-style-type: none"> • DSM V – Διαγνωστικό στατιστικό εγχειρίδιο της Αμερικανικής Ψυχιατρικής εταιρίας V <p><u>Συμπληρωματική (αναφορές):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Σύνδρομο Ντάουν: Το αρχείο είναι ένα εγχειρίδιο που ετοιμάστηκε από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, Κύπρου και βρίσκεται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, www.moec.gov.cy Σύνδρομο Ντάουν, Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, Ανασύρθηκε στις 01/09/2015, http://www.moec.gov.cy/eidiki_ekpaidefsi/ • «Νοητική Καθυστέρηση - Θεωρία και Πράξη», David Thomas & Honor Woods, (μετάφραση Χ. Λυμπεροπούλου) – 2008 • Αδαμόπουλος, Π. (2002). Δυσλεξία. Εκδόσεις: Σαββάλας. • Reid, G. (2003). Δυσλεξία (βοηθητικό εγχειρίδιο). Εκδότης: Παρισιάνου Α.Ε. • Σκουντή, Μ., Αύφανη Ε. (2010). Δυσλεξία στην πράξη, Δοκιμάκης Εκδόσεις. • Κάκουρος, Ε. (2001). Το Υπερκινητικό Παιδί. Ελληνικά Γράμματα. • Κάκουρος, Ε. & Μανιαδάκη, Κ. (2000). Διαταραχή Ελλειμματικής Προσοχής και Υπερκινητικότητα. Ελληνικά Γράμματα. • Murdoch, B. (2008). Προβλήματα λόγου και ομιλίας, Εκδότης: Έλλην. • Δράκος, Γ. (2003). Ειδική παιδαγωγική προβλημάτων λόγου και ομιλίας. Εκδόσεις: Αθήνα. • Τεστ Εικοινωνιακής Ανάπτυξης (TEA) - Κλίμακες για την ρώιμη εκτίμηση της εικοινωνιακής και γλωσσικής ανάπτυξης αιδιών ηλικίας 8-30 μηνών: Πιλοτικά δεδομένα και βασικές ψυχομετρικές ιδιότητες Αλεξάνδρα Καρούσου Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης Κωνσταντίνος Πετρογιάννης, 2014 • Αντωνίου, Α. (2009). Χαρισματικά και ταλαντούχα παιδιά. Εκδότης: Ιατρικές εκδόσεις Π.Χ. Πασχαλίδης.
Τρόποι και κριτήρια αξιολόγησης:	Ποσοστά αξιολόγησης: Τελική εξέταση (50%) Διαδικτυακή Αλληλεπίδραση: Φόρουμ, συζητήσεις κλπ (10%) Ενδιάμεση εξέταση – Σύντομο διαδικτυακό κουίζ (20%) Εργασία X 2 (20%)
Γλώσσα διδασκαλίας:	Ελληνική